

Regelbunden tillsyn i Fredricelundsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Karlstads kommun och besökt Fredricelundsskolan den 9 och 11 september 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 9 juni 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Fredricelundsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Fredricelundsskolan intervjuades rektorena, lärare, annan personal, elever och föräldrar. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorena har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Fredricelundsskolan

Fredricelundsskolan	Antal elever
Förskoleklass	40
Grundskola	188

Källa: Fredricelundsskolan

Fredricelundsskolan är enligt skolans ledning och personal av en skola med stor social spännvidd där upptagningsområdet består av både höghusområden och villaområden. Omkring 20 procent av eleverna har utländsk bakgrund. Elevantalet minskar sedan några år tillbaka. De flesta elever har tidigare fortsatt sin skolgång vid Gruvlyckeskolan men kommer framöver att i stället gå till Hultsbergsskolan. Fredricelundsskolans vision är att skapa en "Hälsosam start" för alla elever. Som ett led i detta arbete bedriver skolan bland annat utomhuspedagogik en gång i veckan och en årligt återkommande hälsovecka. Skolan leds av två rektorer. En rektor har ansvar för förskoleverksamheten, förskoleklass och årskurserna 1–3. Den andre rektorn ansvarar för verksamheten i årskurserna 4–6. Båda rektorerna har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Skolan har enligt skolledningen behövt lägga mycket tid på att arbeta med värdegrunden på skolan, det gångna året har fokus lagts på språkbruket bland eleverna. Elever uttrycker att det är roligt att arbeta i skolan, att arbetsro finns samt att hela skolan arbetar för att alla ska lära känna varandra och att alla elever ska ha det bra.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat i årskurs 5

	Fredricelundsskolan					Riket
	2004	2005	2006	2007	2008	2008
Andel (%) av elever som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	22	14	.

Källa: Fredricelundsskolan

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Fredrice-lundsskolan	Riket	Fredrice-lundsskolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	94	85	93	86
	Matematik	84	72	89	73
	Svenska	96	71	70	72
	Svenska som andraspråk	87	56	43	.

Källa: Uppgifter från skolan. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

. = Uppgift saknas

Kommentar och bedömning:

Skolledningen och även lärare menar att resultatet hävdar sig bra jämfört med resultatet i andra skolor i kommunen och att resultaten har förbättrats i svenska och matematik. Resultaten i övriga ämnen diskuteras inte annat än om någon elev skulle ha stora problem. Det finns skillnader i flickors och pojkars resultat som skolan uppmärksammat men några särskilda åtgärder för att utjämna dessa skillnader görs inte.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter**

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en framåtsyftande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning**Bedömningspunkter**

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen**Bedömningspunkter****1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (11)

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Efter den 1 januari finns bestämmelserna i två lagar dels i 14 a kap. skollagen angående kränkande behandling, dels i den nya diskrimineringslagen (2008:567) angående diskriminering. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsyn av diskrimineringslagen. Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en årlig plan mot kränkande behandling. Denna plan ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska också innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Det finns inget som hindrar att verksamheten respektive skolan för samman den årliga planen mot kränkande behandling med den likabehandlingsplan, som ska upprättas enligt diskrimineringslagen, till ett dokument. Barn och elever vid den verksamhet för vilken planen gäller ska enligt 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling medverka vid upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen. Barn- och ungdomsnämnden i Karlstad har delegerat ansvaret för upprättande av likabehandlingsplaner till rektorerna. Den likabehandlingsplan som presenterats av Fredricelundsskolan innehåller inte en specifik redovisning av åtgärder utifrån en aktuell kartläggning. Det framgår inte heller vilka insatser som skolan avser att påbörja och genomföra under det kommande året med kartläggningen som grund. Skolinspektionen bedömer att Fredricelundsskolan måste ta fram en årlig plan mot kränkande behandling som uppfyller de krav som ställs på sådana planer enligt författningarna och i medverkan av barn och elever.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Den regelbundna tillsynen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen finns en kursplan för varje ämne. I kursplanen anges bl.a. de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. Enligt eleverna vid Fredricelundsskolan får de undervisning i ämnet hemkunskap först i årskurs 6. Lärare menar att det finns begränsade möjligheter att ha praktiska moment i ämnet före årskurs 6. Viss undervisning i hemkunskap sker i samband med den så kallade hälsoveckan som alla elever deltar i. Trots att skolan redovisar att samtliga elever nått målen i hemkunskap i årskurs 5, är inspektörerna tveksamma till om eleverna får undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap i tillräcklig omfattning före årskurs 6. Skolinspektionen bedömer att skolan bör följa upp i vilken omfattning undervisningen i ämnet hemkunskap genomförs före årskurs 5.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning**Bedömningspunkter****3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

10 (11)

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Enligt samma förordning ska den skriftliga kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska dessutom verksamhetens förutsättningar och arbetet i verksamheten redovisas. Förordningen ställer krav på att elever, lärare och övrig personal ska medverka i utarbetandet och att elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i upprättandet.

Skolan har upprättat en skriftlig kvalitetsredovisning avseende läsåret 2006/07. Den innehåller en beskrivning av hur skolan har arbetat med olika nationella mål. Enligt Skolinspektionens bedömning finns det dock få bedömningar av

måluppfyllelsen, det vill säga en värderande utsaga om hur skolans uppnådda resultat förhåller sig till de nationella målen. Det finns inte heller alltid någon slutsats som förklarar varför resultaten ser ut som de gör. Kvalitetsredovisningen innehåller en redovisning av åtgärder, men eftersom skolans slutsats inte är underbyggd av analyser är det svårt att veta om dessa är adekvata för att öka måluppfyllelsen. I kvalitetsredovisningen redovisas hur arbetet med likabehandlingsplanen ska utvecklas. Kvalitetsredovisningen innehåller dock inte någon redovisning av uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen.

Skolinspektionen bedömer att skolan bör utveckla innehållet i kvalitetsredovisningen så att den redogör för en bedömning av måluppfyllelsen och åtgärder för bättre måluppfyllelse. Skolinspektionen vill också påpeka att enligt ändring i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av såväl likabehandlingsplaner som planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde ikraft den 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avser 2009.

Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsredovisning bör utvecklas.

2009-03-09 Göteborg

Agneta Wennberg

Bosse Jersenius